

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี

พ.ศ. ๒๕๖๒

ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดให้จัดทำมาตรฐานคุณวุฒิสาขาหรือสาขาวิชา เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษา นำไปจัดทำหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรและจัดการเรียนการสอน เพื่อให้คุณภาพของบัณฑิตในสาขา หรือสาขาวิชาของแต่ละระดับคุณวุฒิมีมาตรฐานใกล้เคียงกัน จึงจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี ให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ดังกล่าว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ การอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี พ.ศ. ๒๕๕๓

ข้อ ๒ การจัดการศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี ต้องมีมาตรฐาน ไม่ต่ำกว่า “มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๓ การจัดทำหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี ต้องมุ่งให้เกิดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิต โดยมีหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และองค์ประกอบอื่น ๆ ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่แนบท้ายประกาศนี้

ข้อ ๔ สถาบันอุดมศึกษาใดจัดการศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี อยู่ในวันที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับ ต้องปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามประกาศนี้ ภายในปีการศึกษา ๒๕๖๔

ข้อ ๕ ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ข้างต้นได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัติ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณา และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๒

ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี
พ.ศ. ๒๕๖๒

เอกสารแนบท้าย
ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี พ.ศ. ๒๕๖๒

๔. คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

- ๔.๑ มีคุณธรรมจริยธรรม ยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง วิชาชีพ และสังคม
- ๔.๒ มีความรอบรู้ในศาสตร์ทางการบัญชีและศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง สามารถบูรณาการและประยุกต์ความรู้ได้อย่างเหมาะสม และมีทัศนคติที่ดีต่อการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
- ๔.๓ มีทักษะทางวิชาชีพบัญชี สามารถใช้ดุลยพินิจเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ และมีคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการ
- ๔.๔ มีความคิดสร้างสรรค์และความรับผิดชอบในงานที่ทำร่วมกับผู้อื่น รวมถึงสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ร่วมมือร่วมพลังเพื่อสร้างสรรค์การพัฒนาวิชาชีพการบัญชี
- ๔.๕ มีความสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย และสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สถาบันอาจเพิ่มเติมคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษา เอกลักษณ์และ/หรืออัตลักษณ์ของสถาบัน

๕. มาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้

จากคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในสาขาวิชาการบัญชีที่กล่าวมาแล้ว การออกแบบหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล ต้องจัดให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ เพื่อให้ได้ มาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติที่ใช้ในปัจจุบัน อย่างน้อย ๕ ด้าน ดังนี้

๕.๑ คุณธรรม จริยธรรม

- ๕.๑.๑ มีความรู้และความเข้าใจในหลักจริยธรรมพื้นฐานทางวิชาชีพบัญชี
- ๕.๑.๒ สามารถประยุกต์หลักจริยธรรมพื้นฐานทางวิชาชีพในการแก้ไขปัญหาในทางปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม
- ๕.๑.๓ แสดงออกถึงความเป็นคนซื่อสัตย์ สุจริต เทียงธรรม ระมัดระวังรอบคอบในการทำงาน และมีความรับผิดชอบต่อตนเอง วิชาชีพ และสังคม

๕.๒ ความรู้

- ๕.๒.๑ มีความรู้และความเข้าใจในสาระสำคัญของศาสตร์ทางการบัญชีเพียงพอที่จะประยุกต์ในการจัดทำและนำเสนอสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้
- ๕.๒.๒ มีความรู้และความเข้าใจในศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง เพียงพอที่จะประยุกต์ในการประกอบวิชาชีพบัญชี
- ๕.๒.๓ มีความสามารถในการประยุกต์หลักคณิตศาสตร์และสถิติในการประกอบวิชาชีพบัญชี

๕.๓ ทักษะทางปัญญา

- ๕.๓.๑ มีความสามารถในการสืบค้นและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการที่ถูกต้องและเหมาะสมกับปัญหา
- ๕.๓.๒ มีความสามารถในการเรียนรู้และติดตามการเปลี่ยนแปลงในศาสตร์ทางการบัญชีและศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและของโลก
- ๕.๓.๓ มีความสามารถในการใช้ดุลยพินิจในการระบุปัญหาในการปฏิบัติทางบัญชีในเรื่องที่มีความสำคัญต่อองค์กร และสามารถแสดงความคิดเห็นหรือเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหา

๕.๔ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

๕.๔.๑ มีทัศนคติที่ดีต่อการทำงานเป็นทีม มีความรับผิดชอบในการทำงานของตนเองร่วมกับผู้อื่น และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และวัฒนธรรมขององค์กร

๕.๔.๒ มีหลักคิดและวิธีการปฏิบัติงานที่เป็นระบบ มีความรับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมายภายในระยะเวลาที่กำหนด

๕.๕ การวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๕.๕.๑ มีความสามารถในการวิเคราะห์เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ รวมทั้งการใช้ความรู้ความสามารถเชิงเทคนิคในการวางแผนงาน การควบคุม การประเมินผล และการรายงานผล ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยคำนึงถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการตัดสินใจ

๕.๕.๒ มีความสามารถในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูดและการเขียน โดยเลือกใช้รูปแบบการนำเสนอที่เหมาะสมกับสถานการณ์

๕.๕.๓ มีความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีโดยเฉพาะเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีในปัจจุบัน เพื่อพัฒนากระบวนการทำงานด้านวิชาชีพบัญชีให้มีประสิทธิภาพ

๖. องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นองค์กรวิชาชีพที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๗

ดังนั้น สถาบันที่เปิดดำเนินการสอนหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี ควรดำเนินการให้มีหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์ ข้อกำหนด แนวทางปฏิบัติ ตามประกาศของสภาวิชาชีพบัญชี และหน่วยงานกำกับดูแลผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถประกอบวิชาชีพบัญชีได้ตามกฎหมาย และสามารถพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตามหลักการคุณค่าแห่งวิชาชีพ

๗. โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างของหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี ต้องสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ของกระทรวงศึกษาธิการ แบบวิชาการ ที่มุ่งผลิตบัณฑิตที่มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ เน้นความรู้และทักษะด้านวิชาการ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงได้อย่างสร้างสรรค์ ประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ หมวดวิชาเลือกเสรี โดยมีสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตในแต่ละหมวดและหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรเป็นไปตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการและสภาวิชาชีพบัญชี

๗.๑ โครงสร้างหลักสูตรสาขาวิชาการบัญชี (๔ ปี)

หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๑๒๐ หน่วยกิต แบ่งเป็น ๓ หมวดวิชา

๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	จำนวนหน่วยกิตรวม	ไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต
๒. หมวดวิชาเฉพาะ	จำนวนหน่วยกิตรวม	ไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต
๓. หมวดวิชาเลือกเสรี	จำนวนหน่วยกิตรวม	ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

สถาบันจะต้องจัดรายวิชาเพิ่มในหมวดวิชาเฉพาะ ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต เพื่อให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๑๒๐ หน่วยกิต ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และอัตลักษณ์ของสถาบัน โดยจัดให้มีโครงสร้างหลักสูตรที่มีเนื้อหาสาระวิชาในหมวดวิชาเฉพาะตรงตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี และตามประกาศของสภาวิชาชีพบัญชี ทั้งนี้หากสถาบันประสงค์จะพัฒนาหลักสูตรโดยมุ่งเน้นเป็นหลักสูตรแบบวิชาชีพ สามารถทำได้โดยมีโครงสร้างหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการที่ใช้ในปัจจุบัน (โดยต้องเรียนวิชาทางปฏิบัติการตามที่มาตรฐานวิชาชีพกำหนด หากไม่มีมาตรฐานวิชาชีพกำหนดต้องเรียนวิชาทางปฏิบัติการไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต และทางทฤษฎีไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต)

๗.๒ โครงสร้างหลักสูตรสาขาวิชาการบัญชี (ต่อเนื่อง)

เป็นหลักสูตรแบบวิชาชีพ ที่มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความรอบรู้ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เน้นความรู้ สมรรถนะและทักษะด้านวิชาชีพตามข้อกำหนดของมาตรฐานวิชาชีพ หรือมีสมรรถนะและทักษะด้านการปฏิบัติเชิงเทคนิคในศาสตร์สาขาวิชานั้นๆ โดยผ่านการฝึกงานในสถานประกอบการ หรือสหกิจศึกษา มีจำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต แบ่งเป็น ๓ หมวดวิชา

๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวนหน่วยกิตรวม ไม่น้อยกว่า ๑๘ หน่วยกิต

การจัดวิชาศึกษาทั่วไปสำหรับหลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี (ต่อเนื่อง) อาจได้รับการยกเว้นรายวิชาศึกษาทั่วไปที่ได้ศึกษามาแล้วในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือระดับอนุปริญญาในสาขาวิชาการบัญชี ทั้งนี้ จำนวนหน่วยกิตของรายวิชาที่ได้รับการยกเว้นดังกล่าว เมื่อนับรวมกับรายวิชาที่จะศึกษาเพิ่มเติมในหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ต้องไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต)

๒. หมวดวิชาเฉพาะ จำนวนหน่วยกิตรวม ไม่น้อยกว่า ๔๒ หน่วยกิต

(โดยต้องเรียนวิชาทางปฏิบัติการไม่น้อยกว่า ๑๘ หน่วยกิต และทางทฤษฎีไม่น้อยกว่า ๑๘ หน่วยกิต)

๒.๑ วิชาเฉพาะพื้นฐาน ไม่น้อยกว่า ๑๘ หน่วยกิต

๒.๒ วิชาเฉพาะด้าน ไม่น้อยกว่า ๒๑ หน่วยกิต

๒.๓. วิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ/วิชาบูรณาการการเรียนรู้ร่วมการทำงาน ไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิต

๓. หมวดวิชาเลือกเสรี จำนวนหน่วยกิตรวม ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

โดยจัดให้มีโครงสร้างหลักสูตรที่มีเนื้อหาสาระวิชาในหมวดวิชาเฉพาะตรงตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี และตามประกาศของสภาวิชาชีพบัญชี

อนึ่ง สถาบันอาจยกเว้นหรือเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี ให้กับนักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ ที่สามารถวัดมาตรฐานได้ ทั้งนี้ นักศึกษาต้องศึกษาให้ครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร และเป็นไปตามหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่การศึกษาในระบบ และแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการเทียบโอน ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๗.๓ เนื้อหาสาระผลลัพธ์การเรียนรู้

สถาบันควรกำหนดเนื้อหาสาระผลลัพธ์การเรียนรู้ให้ครอบคลุมความรู้ความสามารถเชิงเทคนิค ทักษะทางวิชาชีพ และค่านิยม จริยธรรมและทัศนคติทางวิชาชีพตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับวิชาชีพบัญชีที่ใช้ในปัจจุบัน และประกาศสภาวิชาชีพบัญชี รวมถึงจัดให้มีระบบและกลไกการติดตาม

และประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพนักศึกษาอย่างต่อเนื่องและเป็นไปตามวัตถุประสงค์การผลิตบัณฑิตของหลักสูตร และอัตลักษณ์ของสถาบัน

๘. เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชา

การกำหนดเนื้อหาสาระสำคัญของหมวดวิชาเฉพาะ พิจารณาจากเนื้อหาสาระสำคัญที่สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านความรู้ความสามารถเชิงเทคนิค ตามที่ระบุไว้ในมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ดังนี้

๘.๑ ความรู้ด้านการบัญชี การเงิน และด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๘.๑.๑ การบัญชีการเงินและการรายงานทางการเงิน

หลักการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRSs) หรือมาตรฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับรายการค้าและเหตุการณ์ต่างๆ นโยบายการบัญชีที่ใช้จัดทำงบการเงิน การจัดทำงบการเงิน การจัดทำงบการเงินรวมตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศหรือมาตรฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง การตีความงบการเงินและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง การตีความของรายงานต่างๆ ซึ่งรวมถึงข้อมูลที่ไม่ใช่ข้อมูลทางการเงิน เช่น รายงานความยั่งยืนและรายงานฉบับบูรณาการ

๘.๑.๒ การบัญชีบริหาร

เทคนิคต่างๆ เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจด้านการบริหาร เทคนิคเชิงปริมาณในการวิเคราะห์พฤติกรรมต้นทุนและตัวผลักดันต้นทุน ต้นทุนผลิตภัณฑ์ การวิเคราะห์ผลต่าง การบริหารสินค้าคงเหลือ การจัดทำงบประมาณและการพยากรณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินและข้อมูลที่ไม่ใช่ข้อมูลทางการเงิน เพื่อนำเสนอข้อมูลและจัดทำรายงานสนับสนุนการตัดสินใจ ซึ่งรวมถึงการรายงานต่างๆ ที่มุ่งเน้นการวางแผนและการจัดทำงบประมาณ การบริหารต้นทุน การควบคุมคุณภาพ การวัดผลการปฏิบัติงาน และการเทียบเคียงสมรรถนะกับเกณฑ์มาตรฐาน การประเมินผลการปฏิบัติงานของผลิตภัณฑ์และส่วนงานธุรกิจ

๘.๑.๓ การเงินและการบริหารการเงิน

แหล่งเงินทุนสำหรับองค์กร การจัดหาเงินทุนจากธนาคาร เครื่องมือทางการเงิน ตลาดหุ้นกู้ ตลาดหุ้นทุนและตลาดพันธบัตรรัฐบาล การวิเคราะห์ความต้องการด้านกระแสเงินสดและเงินทุนหมุนเวียนขององค์กร การวิเคราะห์ฐานะการเงินในปัจจุบันและในอนาคตขององค์กรโดยใช้เทคนิคต่างๆ ซึ่งรวมถึงการวิเคราะห์อัตราส่วน การวิเคราะห์แนวโน้มและการวิเคราะห์กระแสเงินสด การคำนวณต้นทุนเงินทุนขององค์กร เทคนิคการจัดทำงบประมาณการลงทุน วิธีการประเมินมูลค่าด้วยวิธีรายได้ วิธีสินทรัพย์ และวิธีมูลค่าตลาดที่ใช้สำหรับการตัดสินใจลงทุน การวางแผนธุรกิจและการบริหารการเงินในระยะยาว

๘.๑.๔ การภาษีอากร

ข้อกำหนดและระเบียบวิธีปฏิบัติตามระบบการจัดเก็บภาษีอากรของประเทศ การคำนวณภาษีทางตรงและทางอ้อมสำหรับบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล ประเด็นภาษีอากรที่สัมพันธ์กับรายการค้าระหว่างประเทศ

๘.๑.๕ การสอบบัญชีและการให้ความเชื่อมั่น

วัตถุประสงค์และขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงิน มาตรฐานการสอบบัญชีที่เกี่ยวข้อง (เช่น มาตรฐานการสอบบัญชีระหว่างประเทศ เป็นต้น) กฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงิน การประเมินความเสี่ยงของข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินและ

การพิจารณาถึงผลกระทบต่อกลยุทธ์การตรวจสอบ วิธีเชิงปริมาณที่ใช้ในงานตรวจสอบ รายงานผู้สอบบัญชี ซึ่งรวมถึงองค์ประกอบสำคัญของงานให้ความเชื่อมั่นและมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง

๘.๑.๖ การกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมภายใน

หลักการการกำกับดูแลที่ดี สิทธิและความรับผิดชอบของผู้เป็นเจ้าของ นักลงทุน และผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล บทบาทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในข้อกำหนดด้านการกำกับดูแล การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส องค์ประกอบของกรอบแนวคิดในการกำกับดูแลองค์กร ความเสี่ยงและโอกาสขององค์กร กรอบแนวคิดในการบริหารความเสี่ยง องค์ประกอบของการควบคุมภายใน

๘.๑.๗ กฎหมายและข้อบังคับทางธุรกิจ

กฎหมายและข้อบังคับทางธุรกิจ กฎหมายและข้อบังคับทางธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

๘.๒ ความรู้เกี่ยวกับองค์กร และธุรกิจ

๘.๒.๑ สภาพแวดล้อมทางธุรกิจและองค์กร

สภาพแวดล้อมที่องค์กรดำเนินงาน แรงผลักดันหลักด้านเศรษฐกิจ ด้านกฎหมาย ด้านการเมือง ด้านสังคม ด้านเทคนิค ด้านการต่างประเทศ และด้านวัฒนธรรม ลักษณะของสภาพแวดล้อมโลกที่ส่งผลกระทบต่อการค้าและการเงินระหว่างประเทศ ลักษณะสำคัญของโลกาภิวัตน์ บทบาทของธุรกิจข้ามชาติ การพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และตลาดเกิดใหม่

๘.๒.๒ เศรษฐศาสตร์

หลักการพื้นฐานของเศรษฐศาสตร์จุลภาคและเศรษฐศาสตร์มหภาค ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงในดัชนีชี้วัดด้านเศรษฐศาสตร์มหภาคต่อกิจกรรมทางธุรกิจ โครงสร้างตลาดประเภทต่างๆ ซึ่งรวมถึงการแข่งขันสมบูรณ์ การแข่งขันแบบผูกขาด การผูกขาด และการมีผู้ขายน้อยราย

๘.๒.๓ กลยุทธ์ธุรกิจและการจัดการ

วิธีการออกแบบและจัดรูปแบบองค์กร วัตถุประสงค์และความสำคัญของหน้าที่ และการดำเนินงานประเภทต่างๆ ภายในองค์กร ปัจจัยภายนอกและภายในที่อาจมีอิทธิพลต่อกลยุทธ์ขององค์กร กระบวนการที่ใช้ในการดำเนินกลยุทธ์ขององค์กร ทฤษฎีพฤติกรรมองค์กรเพื่อยกระดับผลการปฏิบัติงานของบุคคล ทีมงาน และองค์กร

๘.๓ เทคโนโลยีสารสนเทศ

การประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชี การควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศ ซึ่งรวมถึงการควบคุมทั่วไปและการควบคุมระบบงาน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ

๙. กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้

เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพของบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชีแก่สังคม และได้มาตรฐานผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ตามที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี สถาบันจำเป็นต้องกำหนดกลยุทธ์การสอน และกลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

๙.๑ กลยุทธ์การสอน

แนวทางที่สถาบันใช้ในการประสาทความรู้ตามกลุ่มสาระวิชาให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับวิชาชีพบัญชีและอื่นๆตามที่สภาวิชาชีพบัญชี รวมถึงผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรครบถ้วนทั้ง ๕ ด้าน และไม่ต่ำกว่ามาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี สถาบันควรได้พิจารณาถึงลำดับการจัดรายวิชาในหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนที่กำหนดให้มีการประเมินและติดตามผล สำหรับกลยุทธ์การสอนระดับรายวิชา หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของรายวิชาตามหลักสูตร ที่มุ่งให้ผู้เรียนมีผลลัพธ์การเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา ควรเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Student Centered) โดยมุ่งเน้นการสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียนด้วยการตั้งคำถาม การให้คิดวิเคราะห์ เพื่อการค้นหาคำตอบที่ผู้เรียนต้องการเรียนรู้ และจำเป็นต่อการศึกษาคำความรู้ที่ทันสมัยด้วยตนเองเป็นหลัก มีการใช้สื่อและเทคโนโลยี หรือนวัตกรรมในการเรียนการสอน ผู้เรียนและผู้สอนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน สถาบันสามารถเลือกใช้กลยุทธ์การสอน ต่อไปนี้

- 1) การสอนแบบเน้นสมรรถนะ (Competency Based) ได้แก่ การบรรยายและการฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ การฝึกประสบการณ์ทางวิชาชีพในสถานประกอบการ หรือ สหกิจศึกษา
- 2) การสอนแบบเน้นกรณีปัญหา (Problem Based) มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้วิธีการแก้ไขปัญหามากกว่าการจำเนื้อหาข้อเท็จจริง ส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่มและทักษะทางสังคม
- 3) การสอนแบบเน้นการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (Self-Study) ได้แก่ การสอนแบบสืบค้น การค้นพบ การเรียนแบบแก้ปัญหา การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ซึ่งใช้ในการเรียนเป็นรายบุคคล หรือเป็นกระบวนการกลุ่ม

สถาบันอาจกำหนดกลยุทธ์ที่ใช้ในการสอนเพิ่มเติมเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าประสงค์ของพันธกิจในการผลิตบัณฑิต ความเป็นเอกลักษณ์และหรืออัตลักษณ์ของสถาบัน

๙.๒ กลยุทธ์การประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้

สถาบันเป็นผู้กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล และเกณฑ์ขั้นต่ำของแต่ละรายวิชา ซึ่งต้องเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี กระทรวงศึกษาธิการ โดยมีทั้งแบบอิงเกณฑ์ และแบบอิงกลุ่ม เกณฑ์การวัดและประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้แต่ละรายวิชาต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์รายวิชาและกลยุทธ์การสอนที่ใช้ ซึ่งต้องวัดและประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ให้ครบตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรทั้ง ๕ ด้านตามที่กำหนดในรายวิชา โดยต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สามารถวัดและประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ได้อย่างถูกต้องตรงประเด็น

มีการใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย และนำผลการประเมินมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน สถาบันสามารถเลือกใช้วิธีการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ ได้โดยการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน ให้ผู้เรียนประเมินตนเอง การประเมินโดยเพื่อนร่วมชั้นเรียนหรือกลุ่มงาน การสอบข้อเขียน การสอบภาคปฏิบัติ การสอบปากเปล่า การเขียนรายงานและนำเสนอด้วยวาจา หรือ การประเมินผลงานที่มอบหมาย

ตัวอย่างวิธีการวัดและประเมินผล ได้แก่

๙.๒.๑ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ใช้การสังเกตพฤติกรรม การประเมินตนเอง การประเมินโดยเพื่อนร่วมชั้นเรียนหรือกลุ่มงาน การสอบข้อเขียน การประเมินผลผลงานที่มอบหมาย หรือการพิจารณาจาก portfolios

๙.๒.๒ ด้านความรู้ ใช้การสอบข้อเขียน การสอบปากเปล่า การสอบปฏิบัติ หรือการเขียนรายงาน และนำเสนอด้วยวาจา

๙.๒.๓ ด้านทักษะทางปัญญา ใช้การสอบข้อเขียน การสอบปากเปล่า การสอบปฏิบัติ การเขียนรายงานและนำเสนอด้วยวาจา การสังเกตการณ์จากการให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น หรือการมอบหมายงานที่ต้องกระตุ้นให้เกิดการประมวลความรู้ของผู้เรียน

๙.๒.๔ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ใช้การสังเกตพฤติกรรม การประเมินตนเอง การประเมินโดยเพื่อนร่วมชั้นเรียน หรือกลุ่มงาน หรือการประเมินผลผลงานที่มอบหมาย และการนำเสนอ

๙.๒.๕ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ใช้การสอบข้อเขียน การสอบปากเปล่า การสอบปฏิบัติ การสังเกตการณ์จากการให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น หรือใช้การประเมินผลผลงานที่มอบหมายและการนำเสนอ

๑๐. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้

สถาบันต้องกำหนดให้มีระบบและกลไกการทวนสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้เพื่อยืนยันว่าผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาทุกคนมีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของหลักสูตรครบถ้วนทั้ง ๕ ด้านและไม่ต่ำกว่ามาตรฐานผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี โดยกำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งของการประกันคุณภาพภายใน สถาบันควรต้องระบุระบบและกลไกการทวนสอบไว้ในหลักสูตร ทั้งการทวนสอบระดับรายวิชาและระดับหลักสูตร

๑๐.๑ การทวนสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา

สถาบันจะต้องดำเนินการทวนสอบในระดับรายวิชาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยสถาบันควรต้องกำหนดระบบและกลไกในการดำเนินการทวนสอบเพื่อยืนยันว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของรายวิชาตามที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของหลักสูตร

๑๐.๒ การทวนสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร

สถาบันจะต้องดำเนินการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ในระดับหลักสูตรให้ครอบคลุมทุกด้านตามที่กำหนดในหลักสูตรอย่างเป็นระบบ เพื่อพิสูจน์ยืนยันว่าผู้สำเร็จการศึกษามีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ไม่น้อยกว่ามาตรฐานผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่กำหนดในหลักสูตร โดยมีการประเมินจากหลายแหล่งและครอบคลุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม ถือเป็น การประเมินความสำเร็จของการผลิตบัณฑิต

๑๑. คุณสมบัติผู้เข้าศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียน

๑๑.๑ คุณสมบัติผู้เข้าศึกษา

ผู้เข้าศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาการบัญชี ต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า หรือ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ และมีคุณสมบัติอื่นๆ ตามประกาศของสถาบัน โดยผ่านการคัดเลือกตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และ/หรือ การรับตรงของสถาบัน

๑๑.๒ การเทียบโอนผลการเรียน

สถาบันสามารถดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนให้กับผู้ที่มีคุณสมบัติเข้าศึกษาได้ตามหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่อการศึกษาระบบ และขออนุญาตเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีในการเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญา ตามประกาศ/ข้อบังคับ/ระเบียบ ที่เกี่ยวข้องของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และของสถาบัน ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

๑๒. คณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

คณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องของกระทรวงศึกษาธิการ และประกาศสภาวิชาชีพบัญชี (ถ้ามี) ฉบับที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

๑๓. ทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ

สถาบัน ควรสนับสนุนและจัดทรัพยากรเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุผลตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี ดังนี้

๑๓.๑ มีห้องเรียน โสตทัศนูปกรณ์ สื่อการสอน ที่ทันสมัย มีความเพียงพอ และอยู่ในสภาพพร้อมใช้ ที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานการสอนและการทบทวนความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑๓.๒ มีห้องปฏิบัติการสารสนเทศทางการบัญชี หรือ ห้องปฏิบัติการวิชาชีพบัญชี เพื่อใช้ในการฝึกทักษะการปฏิบัติทางการบัญชี ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร

๑๓.๓ มีห้องสมุด ฐานข้อมูล แหล่งรวบรวมความรู้อื่น พร้อมกับสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการสืบค้นความรู้ ที่มีการพัฒนาปรับปรุง และติดตามให้เป็นปัจจุบันอย่างต่อเนื่อง ตรงกับความต้องการในการใช้ประโยชน์ในปริมาณที่เหมาะสมเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา

๑๓.๔ มีสถานที่ อุปกรณ์ สื่อการสอน ที่เอื้อต่อการเรียนรู้นอกเวลาเรียน

๑๓.๕ จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในสถานศึกษาให้ถูกสุขลักษณะ และมีความปลอดภัย การเตรียมความพร้อมสนับสนุนการเรียนการสอนตามหลักสูตร ให้เป็นไปตาม

๑) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบันเกี่ยวกับการประกันคุณภาพของหลักสูตร

๒) ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวปฏิบัติตามเกณฑ์การขอเปิดและดำเนินการหลักสูตรระดับปริญญาในระบบการศึกษาทางไกล ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

๓) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอุดมศึกษา เกี่ยวกับมาตรฐานด้านพันธกิจของการบริหารอุดมศึกษา มาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคมาฐานความรู้และสังคมแห่งการเรียนรู้

๑๔. แนวทางการพัฒนาคณาจารย์

สถาบัน ควรจัดให้มีระบบและกลไกในการพัฒนาอาจารย์ ให้สามารถบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพันธกิจ ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี ดังนี้

๑๔.๑ จัดให้มีการปฐมนิเทศอาจารย์ใหม่ เพื่อให้รับทราบถึงนโยบาย ปรัชญา ปณิธาน ของสถาบัน หลักสูตรและวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ระเบียบปฏิบัติ แนวทางการพัฒนาศักยภาพทางด้านวิชาการ และวิชาชีพบัญชี รวมทั้งการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ

๑๔.๒ จัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับกลยุทธ์และวิธีการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้การวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนและการสอน การวิจัยองค์ความรู้ และการวิจัยสถาบัน

๑๔.๓ จัดให้มีระบบการพัฒนาอาจารย์อย่างต่อเนื่อง โดยมีแผนงานการพัฒนาอาจารย์ที่ชัดเจน มีการติดตามและประเมินผล รวมทั้งการนำผลไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาต่อไป

๑๔.๔ มีกลไกส่งเสริม สนับสนุน และจูงใจ ให้อาจารย์สามารถสร้างผลงานวิชาการ การวิจัย และงานสร้างสรรค์ ที่มีคุณภาพสามารถเผยแพร่ได้ทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ

๑๔.๕ จัดให้มีการจัดการความรู้เพื่อให้เป็นแหล่งความรู้ เผยแพร่ความรู้ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกสถาบัน

๑๕. การประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

สถาบันสามารถประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี ซึ่งแต่ละหลักสูตรมีอิสระในการกำหนดตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ใช้ในการติดตาม ประเมิน และรายงานคุณภาพของหลักสูตรประจำปีทีละรอบไว้ในหมวดที่ ๑ - ๖ ของแต่ละหลักสูตร ตามบริบทและวัตถุประสงค์ในการผลิตบัณฑิต หรือใช้ตัวบ่งชี้ต่อไปนี้เป็นอย่างน้อย

๑๕.๑ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร

๑๕.๒ มีรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.๒) สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี

๑๕.๓ มีการจัดทำรายละเอียดของรายวิชา (มคอ.๓) และประสบการณ์ภาคสนาม (มคอ.๔) (ถ้ามี) ตามเจตนารมณ์ที่ควรคำนึงถึงในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา ก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษา ให้ครบทุกรายวิชา

๑๕.๔ มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา (มคอ.๕) และประสบการณ์ภาคสนาม (มคอ.๖) (ถ้ามี) ตามเจตนารมณ์ที่ควรคำนึงถึงในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา ภายใน ๓๐ วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา

๑๕.๕ มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร (มคอ.๗) ภายใน ๖๐ วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา

๑๕.๖ มีการทวนสอบผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดใน มคอ.๓ และ มคอ.๔ (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา

๑๕.๗ มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือ การประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.๗ ปีที่แล้ว

๑๕.๘ อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน

๑๕.๙ อาจารย์ประจำหลักสูตรทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

๑๕.๑๐ จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ต่อปี

๑๕.๑๑ ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตรเฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕๑ จากคะแนนเต็ม ๕.๐

๑๕.๑๒ ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕๑ จากคะแนนเต็ม ๕.๐ หลักสูตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานหลักสูตร ต่อเนื่อง ๒ ปีการศึกษา จึงจะขอรับการประเมินเพื่อขอเผยแพร่หลักสูตรจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ทั้งนี้เกณฑ์การประเมินผ่านในระดับดี คือ มีการดำเนินงานตามข้อ ๑-๕ และอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ของตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้แต่ละปีการศึกษา

๑๖. การนำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี สู่การปฏิบัติ

สถาบันประสงค์จะเปิดสอนหรือปรับปรุงหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี ควรดำเนินการ ดังนี้

๑๖.๑ พิจารณาความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการศึกษาตามหลักสูตรในหัวข้อต่างๆ ที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี

๑๖.๒ แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี ซึ่งประกอบด้วยกรรมการอย่างน้อย ๕ คน โดยมีกรรมการผู้รับผิดชอบหลักสูตร อย่างน้อย ๒ คน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาการบัญชีจากบุคคลภายนอก อย่างน้อย ๒ คนและผู้แทนที่ได้รับการแต่งตั้งจากสภาวิชาชีพบัญชีอย่างน้อย ๑ คน เพื่อดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี โดยมีหัวข้อของหลักสูตร อย่างน้อยตามที่กำหนดไว้ใน มคอ.๒ รายละเอียดของหลักสูตร

๑๖.๓ การพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี ตามข้อ ๑๖.๒ นั้น ในหัวข้อมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง นอกจากมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชีแล้ว สถาบันอุดมศึกษาอาจเพิ่มเติมมาตรฐานผลการเรียนรู้ซึ่งสถาบันต้องการให้บัณฑิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี ของสถาบันมีคุณลักษณะเด่นหรือพิเศษกว่าบัณฑิตในระดับคุณวุฒิและสาขาวิชาเดียวกันของสถาบันอื่นๆ เพื่อให้เป็นไปตามปรัชญาและปณิธานของสถาบัน และเป็นที่น่าสนใจของบุคคลที่จะเลือกเรียนหลักสูตรของสถาบัน หรือผู้ที่สนใจจะรับบัณฑิตเข้าทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษา โดยให้แสดงแผนการกระจายความรับผิดชอบต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) เพื่อให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตรมีความรับผิดชอบหลักหรือความรับผิดชอบรองต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านใด

๑๖.๔ จัดทำรายละเอียดของรายวิชา รายละเอียดของการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยมีหัวข้อตามเจตนารมณ์ที่ควรคำนึงถึงในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาตาม มคอ.๓ (รายละเอียดของรายวิชา) และ มคอ.๔ (รายละเอียดของการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม) ตามลำดับ พร้อมทั้งแสดงให้เห็นถึงผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชาต่างๆ อย่างชัดเจน

๑๖.๕ สถาบันต้องเสนอหลักสูตรและรายละเอียดของหลักสูตรต่อสภาสถาบันเพื่อขออนุมัติเปิดดำเนินการสอน โดยสภาสถาบันควรกำหนดระบบและกลไกของการจัดทำและอนุมัติหลักสูตร รายละเอียดของหลักสูตร และรายละเอียดของการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้ชัดเจน

๑๖.๖ สถาบันต้องเสนอรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งสภาสถาบันอนุมัติให้เปิดสอนแล้วให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่สภาสถาบันอนุมัติ

๑๖.๗ เมื่อสภาสถาบันอนุมัติตามข้อ ๑๖.๕ แล้วให้มอบหมายอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชาดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามกลยุทธ์การสอนและการประเมินผลที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ให้บรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของสาขาวิชาการบัญชี

๑๖.๘. เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน การประเมินผล และการทวนสอบผลการเรียนรู้ของแต่ละรายวิชา และการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ในแต่ละภาคการศึกษาแล้ว ให้อาจารย์ผู้สอนจัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา ซึ่งรวมถึงการประเมินผล และการทวนสอบผลการเรียนในรายวิชาที่ตนรับผิดชอบ พร้อมปัญหา/อุปสรรคและข้อเสนอแนะ โดยมีหัวข้อตามเจตนารมณ์ที่ควรคำนึงถึงในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาตาม มคอ.๕ (รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา) และ มคอ.๖ (รายงานผลการดำเนินการของการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม) (ถ้ามี) ให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรประมวล/วิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินการ และจัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในภาพรวมประจำปีการศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษาตาม มคอ.๗ (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) เพื่อใช้ในการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการสอน กลยุทธ์การสอน การประเมินผล และแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น และหากจำเป็นจะต้องปรับปรุงหลักสูตรหรือการจัดการเรียนการสอนก็สามารถกระทำได้

๑๖.๙. เมื่อครบรอบหลักสูตร ให้จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ตาม มคอ.๗ (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) เช่นเดียวกับการรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในแต่ละปีการศึกษา และวิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการหลักสูตรในภาพรวม ว่าบัณฑิตบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ รวมทั้งให้นำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรและ/หรือการดำเนินการของหลักสูตรต่อไป

๑๗. การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี ซึ่งบันทึกในฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่ (Thai Qualifications Register: TQR)

การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ให้เป็นไปตามการกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และที่แก้ไขเพิ่มเติม

*****